

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

WYŻSZA SZKOŁA ZARZĄDZANIA W CZĘSTOCHOWIE

SYLABUS PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu	Zarządzanie w pielęgniarstwie							
Nazwa modułu	Nauki społeczne i humanistyczne							
Kierunek	Pielęgniarstwo		Profil kształcenia		Praktyczny			
Poziom studiów	Studia drugiego stopnia		Forma kształcenia		Studia stacjonarne/niestacjonarne			
Jednostka prowadząca przedmiot	Wydział Zarządzania		Typ przedmiotu		Obowiązkowy			
Rok studiów	I		Semestr studiów		2			
Forma zaliczenia	Egzamin		Osoby prowadzące zajęcia					
Język wykładowy	Polski		Punkty ECTS		5			
Forma zajęć i liczba godzin	Studia stacjonarne/niestacjonarne							
	Wykład		Ćwiczenia audytoryjne	Ćwiczenia kliniczne	Seminarium	Zajęcia praktyczne	Praktyka zawodowa	Razem
	stacjonarnie	10						
e-learning	10	20	0	0	0	20	60	
Miejsce realizacji	Wyższa Szkoła Zarządzania w Częstochowie; e-learning: kurs e-learningowy na platformie edukacyjnej Wyższej Szkoły Zarządzania							
	Praktyka zawodowa		Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. NMP w Częstochowie/ Stowarzyszenie Opieki Hospicyjnej Ziemi Częstochowskiej/ SPZOZ Miejski Szpital Zespolony w Częstochowie/ Szpital Powiatowy w Radomsku/ Scanmed S.A. Szpital im. R. Weigla w Blachowni Pielęgniarka zarządzająca					
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest przygotowanie studentów do rozumienia zagadnień zarządzania, wykorzystywania metod i technik zarządzania, organizowania stanowiska pracy zgodnie z zasadami ergonomii i obowiązującymi zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy, planowania i organizowania pracy własnej i pracy członków zespołu.							
Przedmioty wprowadzające wraz z wymaganiami wstępnymi	Znajomość zagadnień z dziedziny zdrowia publicznego, prawa z zakresu studiów I stopnia.							

INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Macierz efektów uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji zamierzonych efektów uczenia się oraz formy realizacji zajęć			
Symbol i numer przedmiotowego efektu uczenia się	Po zakończeniu przedmiotu i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się absolwent zna i rozumie/potrafi/ jest gotów do	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się	Forma zajęć dydaktycznych
Efekty uczenia się w zakresie wiedzy – absolwent zna i rozumie			
O.W7.	problematykę zarządzania zespołami pielęgniarstwowymi i organizacjami opieki zdrowotnej;	test wielokrotnego wyboru	wykład

O.W8.	uwarunkowania rozwoju jakości usług zdrowotnych;	test wielokrotnego wyboru	wykład
A.W11.	metody zarządzania w systemie ochrony zdrowia;	test wielokrotnego wyboru	wykład
A.W12.	zasady funkcjonowania organizacji i budowania struktur;	test wielokrotnego wyboru	wykład
A.W13.	pojęcie kultury organizacyjnej i czynników ją determinujących;	test wielokrotnego wyboru	wykład
A.W14.	mechanizmy podejmowania decyzji w zarządzaniu;	test wielokrotnego wyboru	wykład
A.W15.	style zarządzania i znaczenie przywództwa w rozwoju pielęgniarstwa;	test wielokrotnego wyboru	wykład
A.W16.	zasady świadczenia usług pielęgniarских i sposob ich finansowania;	test wielokrotnego wyboru	wykład
A.W17.	specyfikę funkcji kierowniczych, w tym istotę delegowania zadań;	test wielokrotnego wyboru	wykład
A.W18.	metody diagnozy organizacyjnej, koncepcję i teorię zarządzania zmianą oraz zasady zarządzania strategicznego;	test wielokrotnego wyboru	wykład
A.W19.	problematykę zarządzania zasobami ludzkimi;	test wielokrotnego wyboru	wykład
A.W20.	uwarunkowania rozwoju zawodowego pielęgniarzek;	test wielokrotnego wyboru	wykład
A.W21.	naukowe podstawy ergonomii w środowisku pracy;	test wielokrotnego wyboru	wykład
A.W22.	modele i strategie zarządzania jakością.	test wielokrotnego wyboru	wykład
Efekty uczenia się w zakresie umiejętności – absolwent potrafi:			
O.U11.	określać zapotrzebowanie pacjentów na opiekę pielęgniarскую oraz opracowywać założenia pielęgniarской polityki kadrowej;	test wielokrotnego wyboru realizacja zleconego zadania	ćwiczenia praktyka zawodowa
O.U13.	organizować i nadzorować pracę zespołu pielęgniarского i personelu pomocniczego;	test wielokrotnego wyboru realizacja zleconego zadania	ćwiczenia praktyka zawodowa
A.U7.	stosować metody analizy strategicznej niezbędne dla funkcjonowania podmiotów wykonujących działalność leczniczą;	test wielokrotnego wyboru realizacja zleconego zadania	ćwiczenia praktyka zawodowa
A.U8.	organizować i nadzorować prace zespołów pielęgniarских;	test wielokrotnego wyboru realizacja zleconego zadania	ćwiczenia praktyka zawodowa
A.U9.	stosować różne metody podejmowania decyzji zawodowych i zarządczych;	test wielokrotnego wyboru realizacja zleconego zadania	ćwiczenia praktyka zawodowa
A.U10.	planować zasoby ludzkie, wykorzystując różne metody, organizować rekrutację pracowników i realizować proces adaptacji zawodowej;	prezentacja – projekt własnego rozwoju realizacja zleconego zadania	ćwiczenia praktyka zawodowa
A.U11.	opracowywać plan rozwoju zawodowego własnego i podległego personelu pielęgniarского;	test wielokrotnego wyboru realizacja zleconego zadania	ćwiczenia praktyka zawodowa

A.U12.	przygotowywać opisy stanowisk pracy dla pielęgniarek oraz zakresy obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności;	praca pisemna – opracowanie zakresu obowiązków realizacja zleconego zadania	ćwiczenia praktyka zawodowa
A.U13.	opracowywać harmonogramy pracy personelu w oparciu o ocenę zapotrzebowania na opiekę pielęgniarską;	test wielokrotnego wyboru realizacja zleconego zadania	ćwiczenia praktyka zawodowa
A.U14.	nadzorować jakość opieki pielęgniarskiej w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, w tym przygotować ten podmiot do zewnętrznej oceny jakości.	studium przypadku realizacja zleconego zadania	ćwiczenia praktyka zawodowa
Efekty uczenia się w zakresie kompetencji społecznych – absolwent jest gotów do:			
O.K1.	dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta,	ćwiczenia praktyka zawodowa
O.K2.	formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgnięcia porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	ćwiczenia praktyka zawodowa
O.K3.	okazywania dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i solidarności zawodową;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	ćwiczenia praktyka zawodowa
O.K4.	rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	ćwiczenia praktyka zawodowa
O.K5.	ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne;	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	ćwiczenia praktyka zawodowa
O.K6.	wykazywania profesjonalnego podejścia do strategii marketingowych przemysłu farmaceutycznego i reklamy jego produktów.	obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, samoocena studenta	ćwiczenia praktyka zawodowa

Treści programowe poszczególnych zajęć

Wykład

Lp.	Opis treści	Liczba godzin	Kod efektu
1.	Organizacja, otoczenie organizacji. Cechy i wytyczne sprawnego działania. Charakterystyka systemu opieki zdrowotnej w Polsce w kontekście zasad organizacji i zarządzania. Podstawy definicyjne organizacji i zarządzania w pielęgniarstwie.	2	A.W12. A.W13.
2.	Obowiązujące zasady formalno–prawne prowadzenia działalności usługowej. Świadczenie usług pielęgniarskich i ich finansowanie. Marketing usług pielęgniarskich Negocjacje w zarządzaniu - fazy, techniki negocjacji.	4	A.W16.
3.	Zarządzanie zasobami ludzkimi w ochronie zdrowia. Europejskie standardy zarządzania zasobami ludzkimi. Zarządzanie kompetencjami, nowe trendy w zarządzaniu zasobami ludzkimi w opiece zdrowotnej. Rozwój zawodowy kadry.	2	O.W7. A.W15. A.W17. A.W19. A.W20.
4.	Zarządzanie warunkami pracy i płacy w podmiotach leczniczych, zapobieganie przeciążeniom, chorobom zawodowym i wypadkom w pracy.	2	A.W21.
Kurs e-learningowy			
5.	Zarządzanie strategiczne, zarządzanie zmianą, nowoczesne metody zarządzania.	2	A.W11. A.W18.
6.	Style zarządzania a osoba kierownika, cechy przywództwa.	3	A.W14. A.W15.

7.	Funkcje kierownicze a istota zarządzania. Proces podejmowania decyzji, delegowanie zadań.	2	A.W14. A.W15.
8.	Zarządzanie jakością w podmiotach leczniczych. Wybrane narzędzia poprawy jakości. Zewnętrzna ocena jakości, monitorowanie jakości w pielęgniarstwie.	3	O.W8. A.W22.
Razem		20	
Ćwiczenia audytoryjne			
Lp.	Opis treści	Liczba godzin	Kod efektu
1.	Zatrudnienie, planowanie zasobów ludzkich w sektorze zdrowia. Rekrutacja i selekcja pracowników medycznych. Etap adaptacji społeczno-zawodowej na stanowisku pielęgniarki/pielęgniarsza. Szkolenie pracownika. Rola pracownika i pracodawcy.	5	O.U11. A.U8. A.U10. A.U11. A.U12.
2.	System ocen pracowników w podmiotach leczniczych. Motywacja i motywowanie w pracy pielęgniarki. Obciążenia na stanowiskach pielęgniarstwie.	5	O.U13. A.U8. A.U10. A.U11. A.U12. A.U13.
3.	Wady i zalety różnych stylów zarządzania. Nowoczesne metody zarządzania - zarządzanie emocjami, zarządzanie czasem. Badanie i usprawnianie procesu pracy i organizacji.	5	A.U7. A.U9.
4.	Zarządzanie jakością w pielęgniarstwie. Metody oceny i poprawy jakości w pielęgniarstwie.	5	A.U7. A.U9. A.U14
Razem		20	
Praktyka zawodowa			
Lp.	Opis treści	Liczba godzin	Kod efektu
1.	Stosowanie metodyki planowania liczebności pielęgniarek w zakładzie i na poszczególnych oddziałach. Badanie i analizowanie wykorzystania czasu pracy pielęgniarek. Pomiar czasu pracy pielęgniarek.	2	O.U11. A.U8. A.U10. A.U11. A.U13.
2.	Zakresy obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności na poszczególnych stanowiskach pracy pielęgniarki.	2	A.U12.
3.	Udział pielęgniarstwie kadry kierowniczej w opracowywaniu budżetu na opiekę pielęgniarską i dla całego zakładu.	4	A.U7. A.U9.
4.	Procedury naboru i doboru oraz program adaptacji społeczno-zawodowej kadry pielęgniarskiej.	2	A.U10.
5.	System oceny pracy pielęgniarek, rozwoju zawodowego, planowanie doskonalenia zakładowego i pozazakładowego. System motywowania, sposoby nagradzania, karania, utrzymywania wartości gratyfikacyjnych.	4	O.U13. A.U11.
6.	Zasady tworzenia i podtrzymywania zespołu terapeutycznego, pozycji pielęgniarek w zespole, kształtowania klimatu zaufania, zwartości i atrakcyjności zespołu.	2	A.U7. A.U14.
7.	Stosowanie bezpieczeństwa i higieny pracy, zapobiegania przeciążaniu fizyczno-psychicznemu pielęgniarek i zespołowi wypalenia zawodowego.	2	A.U7. A.U14.
8.	Proces tworzenia standardów i procedur w pracy pielęgniarki, stopnia ich nasycenia, upowszechnienia, przestrzegania oraz sposobów egzekwowania.	2	A.U7. A.U14.
Razem		20	

Miejsce odbywania praktyki: przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego kierowane przez pielęgniarkę (pielęgniarki: naczelne, przełożone, oddziałowe, dyrektorzy ds. pielęgniarstwa).

Cel praktyki: Student rozwija umiejętności samodzielnego organizowania i kierowania pielęgniarskiego stanowiska pracy, pogłębia wiedzę teoretyczną oraz doskonali umiejętności praktyczne w zakresie zarządzania w opiece zdrowotnej, w tym zarządzania zasobami ludzkimi i zarządzania jakością.

Zalecana literatura

Podstawowa:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ksykiewicz-Dorota A. (red.): <i>Zarządzanie w pielęgniarstwie. Podręcznik dla studentów studiów magisterskich</i>, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2014* 2. Dobska M., Dobski P.: <i>Zarządzanie jakością w podmiotach leczniczych</i>. Wyd. Wolters Kluwer, Warszawa 2012* 3. Kautsch M.: <i>Zarządzanie w opiece zdrowotnej. Nowe wyzwania</i>. Wyd. Wolters Kluwer, Warszawa 2015*
Uzupełniająca:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Drucker Peter F: <i>Praktyka zarządzania</i>. Wyd MT Biznes Warszawa 2024* 2. Armstrong M.: <i>Zarządzanie zasobami ludzkimi</i>, Wolters Kluwer, Warszawa 2016* 3. Głowacka M. D.; Mojs E. (red.): <i>Profesjonalne zarządzanie kadrami w podmiotach leczniczych</i>. Wyd. Wolters Kluwer, Warszawa 2015*

Metody dydaktyczne

Wykład: wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, opis, wyjaśnienie; kurs e-learningowy.

Ćwiczenia: studium przypadku, metoda sytuacyjna, opis, dyskusja, burza mózgów, metaplan, praca w zespole nad projektem, prezentacje wyników pracy zespołowej z informacją zwrotną, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy.

Praktyka zawodowa: opis, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, studium przypadku, pokaz z instruktażem, zajęcia praktyczne.

Opis całkowitego nakładu pracy studenta potrzebnego do osiągnięcia założonych efektów uczenia się w godzinach oraz punktach ECTS

Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem – godziny kontaktowe	60
Praca własna studenta – przygotowanie się do zaliczeń i egzaminu (w tym czytanie literatury)	65
Suma godzin	125
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	5

Sposoby weryfikacji i oceny osiągniętych efektów uczenia się

Forma i warunki zaliczenia wykładów (stacjonarnych i e-learning):

1. Obecność na wykładach 100 %.
2. Realizacja kursu e-learningowego.
3. Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej.
4. Egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru, składający się z 25 pytań obejmujących treści programowe z zakresu weryfikowanych efektów objętych wykładami i kursem e-learningowym. Czas rozwiązywania testu 25 - 30 minut.

Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:

1. Frekwencja 100%.
2. Student przedstawi projekt zarządzania w wybranej przez siebie placówce ochrony zdrowia, obejmujący treści programowe z zakresu weryfikowanych efektów (poprawna struktura projektu – wprowadzenie, treści zasadnicze, podsumowanie – 0-2 pkt., kompletność zagadnienia – 0-3 pkt., sposób prezentacji- poprawność językowa, płynność przekazu, swoboda wypowiedzi – 0-2 pkt. wykorzystanie adekwatnego piśmiennictwa – 0-1 pkt.)

Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

1. Frekwencja 100%.
2. Punktualność, kultura osobista, poprawna organizacja pracy.
3. Aktywność na praktyce zawodowej (obserwacja realizowanych stylów zarządzania, przygotowanie dokumentacji, zasady komunikowania się z grupą zawodową i innymi pracownikami ochrony zdrowia, metody kontroli, system kar i nagród).
4. Przedstawienie dokumentacji z praktyki (w formie pisemnego sprawozdania z praktyki obejmujące zakres tematyki praktyki zawodowej).
5. Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdego ćwiczenia praktycznego.

KRYTERIA OCENIANIA

Bardzo dobry (5,0)	–	od 92%
Dobry plus (4,5)	–	od 85%
Dobry (4,0)	–	od 76%
Dostateczny plus (3,5)	–	od 69%
Dostateczny (3,0)	–	od 60%
Niedostateczny (2,0)	–	poniżej 60%

bardzo dobry 5,0 - wyróżniający zasób wiedzy, umiejętności opanowane biegle, kompetencje społeczne bardzo wysokie, zaangażowany w czasie zajęć.

plus dobry 4,5 - wiedza bardzo duża, umiejętności opanowane bardzo dobrze, kompetencje społeczne bardzo wysokie, student bardzo aktywny.

dobry 4,0 - wiedza duża, umiejętności opanowane dobrze, kompetencje społeczne wysokie, student aktywny.

plus dostateczny 3,5 - wiedza zadowalająca, umiejętności opanowane przeciętnie, kompetencje społeczne średnie.

dostateczny 3,0 - wiedza zadowalająca, z brakami, umiejętności opanowane przeciętnie, robi błędy mało istotne, kompetencje społeczne średnie, mała motywacja.

niedostateczny 2,0 - wiedza niezadowalająca, bardzo duże braki, umiejętności nie opanowane w sposób prawidłowy, kompetencje społeczne niskie.

